

РЕШЕНИЕ

№ 2048

гр. София, 28.03.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 48 състав,
в публично заседание на 28.02.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Калина Пецова

при участието на секретаря Евгения Стоичкова, като разгледа дело номер **9360** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Делото е образувано по жалба от Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“ против Експертно решение на НЕЛК №1164 от заседание № 116 от 02.07.2021г. на Специализиран състав по нервни, очни и С..

С жалбата се иска отмяна на решението по подробно изложени съображения.

Делото е постъпило в съда чрез ответника, който не е заявил становище по спора.

В проведеното съдебно заседание жалбоподателят се представлява от юрк Я., която поддържа жалбата на заявените в същата основания, като депозира подробни писмени бележки.

Ответникът не изпраща представител. Ангажирал е писмено становище по спора в предходно съдебно заседание, с което заявява, че жалбата е неоснователна, а оспореното решение съответства на закона.

Заинтересованата страна Агенция за хора с увреждания не заявява становище и не изпраща представител.

Заинтересованата страна ТП на НОИ Х. не изпраща представител и не заявява становище.

Заинтересованата страна РД Социално подпомагане Х. не изпраща представител и не ангажира становище.

В процеса на производството се установи, че заинтересованата страна и адресат на Решението на НЕЛК Б. К. К. е починал, поради което на негово място са

конституирани наследниците му – Л. К. – съпруга, Д. К. – син и С. Б. К. – син. Същите не се явяват. Депозирано е писмено становище от адв. Л. с редовно пълномощно от тримата наследници, с което се заявява неоснователност на жалбата и се моли решението на НЕЛК да бъде потвърдено с всички последствия от това, като се претендира и адвокатски хонорар.

Съдът, на база данните по делото, становищата на страните и въз основа на закона, намира следното:

Жалбата е допустима за разглеждане, като подадена от адресат, засегнат от акта и в срок.

Разгледана по същество, съдът преценява същата за основателна.

По фактите се установява, както следва:

Лицето Б. К. К. е работил като старши пожарник при Регионална дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“ Х. от 01.04.1982г. до 15.06.2020г.

По време на служба на 27.12.2019г. лицето претърпява инцидент при гасене на пожар, при който получава силни болки на дясно око. Посещава очен лекар в Д. „С. Г.“ в [населено място], като е прегледан от доктор П., който е извадил от окото парче от клечица и е изписал „Г.“.

Резултатите от извършено разследване на заявената трудова злополука на ТП на НОИ Х. са обективирани в Протокол № Ц5103-26-10/09.11.2020г. по декларация № Ц5101-26-32 от 05.10.2020г., подадена от лицето. Назначената с нарочна заповед комисия за извършване на проверката установила и възприела следното: Злополуката е станала на случайно работно място при гасене на пожар на сухи треви и храсти в района на [населено място], [община] около 20.30 часа на 27.12.2019г. Свидетели на злополуката са колеги на пострадалия К. Г., Д. К., М. М. и Д. А.. Пострадалият не е имал нужда от медицинска намеса непосредствено след нараняването. Не е спорно, че в качеството на служител на длъжност „пожарник“ на лицето са дадени указания за безопасност на труда чрез пореден периодичен инструктаж – Протокол №1257р-1577 от 15.07.2016г. Не се спори, че съгласно график за осъществяване на дежурство на ДС на РС „ПБЗН“ Х. на 27.12. и на 28.12.2019г. К. е бил на дежурство при 24 часова смяна. В тази връзка е участвал в акцията до [населено място] за ликвидиране на произшествие – пожар от сухи треви. Съгласно обясненията на участниците, при пристигане на място, до конкретния пожар не е имало автомобилен достъп. За достигане се е наложило да се преминат около 40 метра през жп линия и гъсти храсти. Докато си проправяли път едно тънко клонче ударило окото на К.. Непосредствено след удара, болката била силна, но след това отшумяла, което К. е споделил с колегите си. Разпитани в хода на проверката, възложена от работодателя същите свидетели Д. А. К. Г. и Д. К. пишат, че нямат спомен от инцидент на 27-28.12.2019г., както и че не са били налице видими следи. А. си спомня, че на някое от следващите дежурства К. споделил за случая, но към онзи момент нямал видими следи и си изкарал дежурството до край.

На Б. К. са предоставени лични предпазни средства, сред които и каска с визьор. По негови обяснения обаче, по време на инцидента същият не можел да вижда добре през шлема, който бил надраскан и ухабен, поради което го вдигнал.

На 31.12.2019г. съгласно график за месец декември, К. бил дежурен по график с ръководителя А.. Съгласно писмените обяснения на К., по-късно, на 04.01.2020г. получил отново силна болка и сълзене в същото / дясно/ око, поради което поискал разрешение от ръководителя си А. да отиде на лекар.

Издадена е Заповед № Ц5106-26-5 от 24/29/несе чете ясно/11.2020г. за спиране на производството по квалифициране на декларираната от пострадалия злополука с декларация №Ц5101-26.32/05.10.2020г. пред ТП на НОИ до произнасяне с влязло в сила експертно решение на органите на медицинската експертиза по отношение на неработоспособността и съответно причинната връзка, т.е. до окончателно разрешаване на въпроса по настоящото производство.

След уведомяване на работодателя е назначена комисия за разследване на случая.

Комисията по разследване на злополуката при РДПБЗН възприела извода, че за инцидентът не е докладван по установения ред по време на дежурството, не е отразен и в телефонограмата или по-късно, както и няма медицински документи, доказващи твърдението.

По сведения от лицето, след получения удар, същият не потърсил лекарска помощ, тъй като болката отшумяла. След няколко дни окоето започва отново да боли и сълзи, поради което е потърсил помощ от доктор П.. По негови сведения, действително е отстранил част от клечица от окоето на пациента, но липсвали писмени медицински документи за това.

След тази манипулация получил облекчение, но в продължение на дни усещал дискомфорт в окоето, поради което посетил друг лекар, който също изписал капки за очи, но състоянието му не се подобрило. В тази връзка К. посетил кабинета на доктор В., за което е приложен амбулаторен лист №000238 от 27.01.2020г. В анамнезата е записано – ударен от твърд предмет в ДО преди 1 ден, оплаква се от силна болка в същото око. Основната диагноза е „чуждо тяло в неуточнена част на външното око“.

На 25.03.2020г. К. постъпва в СБАЛОБ [фирма], [населено място] за лечение и операция. Съгласно Епикриза ИЗ№ 865 анамнезата е снета по данни от пациента: силно понижена зрителна острота в дясно око; при преглед преди няколко дни установено отлепване на ретината на същото око; Постъпва за оперативно лечение. Дясното око е ударено от клонче по време на акция за гасене на пожар. На другия ден е извадено от окоето частица от клончето. Прегледан след няколко дни от друг лекар, тъй като не се чувствал облекчен. Състояние при постъпването в болничното заведение: стъкловидно тяло на дясно око – отлепено с мътнини и тютюнев дим; очно дъно на дясно око – оглед с Г. – отлепена ретина от 12-9-10 ч с разкъсване на ретина в палисада на 6 ч средна. След направени изследвания и консултации е извършена оперативна интервенция. Окончателната диагноза е отлепване на ретина с ретинално разкъсване на дясно око с причина 01 и диагноза „Отлепване на ретината с ретинално разкъсване“. Издаден е болничен лист № Е 20200753404 от СБАЛОБ [фирма] за 32 дни с причина 01 и цитираната диагноза. Има издадени последващо още 5 броя болнични листи с , с които се продължава временната неработоспособност до 03.09.2020г. с диагноза „Отлепване на ретина и ретинално разкъсване“.

Според диагноза ИЗ № 2492 от СБАЛОБ [фирма], пострадалият постъпва за повторно лечение в това лечебно заведение със сила болка в дясното око и цялата дясна половина на главата – извършена оперативна интервенция, поради удар от клонче в дясно око на 27.12.2019г. Окончателната диагноза е „Други уточнени увреждания на ретината на дясно око“. На 23.09.2020г. лицето постъпва за трети път в СБАЛОБ [фирма], по повод отлепване на ретината, като от няколко дни почувствал силно намалено зрение. При прегледа се установяват високо налягане на дясно око и отлепване на ретината. Поставената окончателна диагноза е „Вторична глаукома на

дясно око , дължаща се на други болести на дясно око“.

От времето на твърдения инцидент 27.12.2019г. до първото постъпване в СБАЛОБ [фирма], К. е изпълнявал служебните си задължения, като не е ползвал отпуск поради временна неработоспособност.

Постановено е Решение №2176 от 160 от 29.01.2020г. на ТЕЛК, по повод жалба от ТП на НОИ Х. срещу болничен лист № Е 20201758226 , с който на лице е поставена диагноза „отлепване на ретината с ретинално разкъсване“ и е предписано 10 дни домашно лечение.

Издадена е Заповед № 1257-3-754 от 16.10.2020г. на Директора на РДПБЗН за извършване на проверка за изясняване на факти и обстоятелства , отразени в декларация за трудова злополука, подадена от лицето №Ц5101926-32 от 05.10.2020г. по описа на ТП на НОИ Х..

Проверката е приключила с резултати, обективирани в Протокол №1257р-1701/21.01.2020 г., в който е прието, че са налице нарушения на Наредбата за установяване, разследване, регистриране и отчитане на трудовите злополуки, липсва уведомяване на ръководителя по надлежния ред или медицински документ за подобно твърдение. Няма данни за настъпила трудова злополука, не са предприемани мерки.

Проведено е производство пред ТЕЛК за освидетелстване на база така установеното. Производството пред ТП на НОИ Х. е спряно със Заповед №Ц5106-26-5/04.11.2020г. до произнасяне на ТЕЛК.

Издадено е решение №0099 от 009 от 28.01.2021г. на ТЕЛК при МБАЛ Х., с което на лицето е определена намалена работоспособност от 50 % при водеща диагноза – други неуточнени увреждания на ретината и при общи заболявания - наличие на интраокулярна леща на дясно око. Вторична глаукома.

Постановено е ЕР на ТЕЛК № 0514 АТ 050 заседание от 05.04.2021г., с което е приета частична причинно-следствена връзка, издадено по повод писмо от ТП на НОИ Х. от 17.11.2020г. относно наличие на трудова злополука. ТЕЛК приел, че не приема причинна връзка между увреждането, като няма функционална връзка с извършваната работа по време на злополуката, както и липсва елемент на внезапност – лицето е потърсило помощ едва три месеца по-късно.

По повод жалба от настоящия жалбоподател срещу това решение на ТЕЛК е постановено оспореното в настоящото производство ЕР на ТЕЛК.

Със същото решението на ТЕЛК е отменено, като е прието следното:

Налице е влязло в сила на ЕР на ТЕЛК от 28.01.2021г.

В оспореното решение на ТЕЛК частично за причинна връзка и ЕР на ТЕЛК от 28.01.2021г. е вписано – други увреждания на ретината – наличие на И. на дясно око. Вторична глаукома. В решението са вписани статус и функция на очите – 0,04 с И./0.8 с корекция. Описаните са установените и възприети проценти.

В мотивите на решението са описани всички налични медицински документи на лицето.

Приетото към преписката становище на специалист по трудова медицина е отразено, както следва: Експертизата е за установяване на причинна връзка „трудова злополука“ при случай на увреждане, при което неработоспособността е настъпила по-късно от деня на злополуката.

Инцидентът е възникнал на 27.12.2019г. на работното място / при сигнал по време на дежурство/ около 20.30 часа – при гасене на пожар на треви и храсти около [населено място]. При проправяне на път през гъста растителност до мястото на

пожара, което е бил единственият начин да достигне и начин на гасене – с пръчки, тупалки и гръдна пръскачка. Пострадалото лице е получило увреждане с постепенна временна и трайна неработоспособност.

При тези изведени изводи въз основа на аналогична фактическа обстановка от изготвения от ТП на НОИ Х. анализ и доклад, е изведен извод за патогенна причинно-следствена връзка между травматичното увреждане на дясното око на 27.12.2019г., при изпълнение на служебните задължения и последвалите усложнения – отлепване на ретината на окото с ретинално разкъсване.

Приета е причинно-следствена връзка „трудова злополука“ при случай на увреждане, настъпило по-късно от деня на злополуката.

При така установеното по фактите, от правна страна съдът приема:

Решението е издадено от компетентен орган и в предвидената от закона форма. Съгласно чл. 73, ал.1, т.1 от Наредбата за медицинската експертиза, Териториалните експертни лекарски комисии и НЕЛК се произнасят по причинната връзка въз основа на следните документи: при трудова злополука – разпореждане на ТП на НОИ за приемане или неприемане на злополуката за трудова или заместващо го съдебно решение; при нетравматично увреждане и по искане на ТП на НОИ в случаите на увреждане, при което неработоспособността (смъртта) е настъпила по-късно от деня на злополуката – протокол за разследване на злополуката.

В този смисъл, в хода на контролното производство на оспорване пред НЕЛК, именно той е компетентният орган, който да установи наличието на причинно-следствена връзка „трудова злополука“, което е било предмет и на оспореното решение на ТЕЛК. С оглед запис на нормата следва още, че не може да бъде споделено твърдението от жалбата, че не е съобразено установеното по преписката на ТП на НОИ. Напротив, същата е приключила с протокол №Ц5103-26-10 от 09.11.2020г. на ТП на НОИ Х., който е приложен към досието по издаване на процесното решение в НЕЛК, цитати от който са ползвани като фактически мотиви в оспореното решение. Това е протоколът по чл. 10 от Наредбата, който следва да бъде съобразен от органите на медицинската експертиза. Доколкото компетентните медицински органи са възприели хипотезата на настъпило увреждане, при което неработоспособността е настъпила по-късно от деня на злополуката, именно този протокол на НОИ, съответното териториално звено е следвало да бъде съобразен по преписката, което е сторено.

Цитираният в жалбата протокол №ПР2032810/16.11.2020г. е по отношение на спазване на ЗЗБУТ в предприятието на жалбоподателя, като документира, че не се установяват нарушения. Последната проверка не е идентична с проверката при откриване на случаи на трудова злополука, като следва да се отбележи, че наличието на трудова злополука не е предпоставено от установяване на нарушения по спазване на законодателството относно условията за безопасност на труда, поради което установяването на липса на нарушения в тази насока не води до извод за липса на трудова злополука.

Установява се, че решението е издадено на база анализа на документите, съдържащи се в медицинското досие на лицето, както и преписката, образувана пред ТП на НОИ Х. във връзка с трудовата злополука. Доколкото с предходно влязло в сила Решение на ТЕЛК е приета трайно намалена работоспособност от 50 %, предмет на процесното Решение на НЕЛК е само установяването на причинно-следствена връзка „трудова злополука“.

Не се споделя и другото изложено в жалбата съображение, че решението

почива на несигурни факти и обстоятелства, поради употребата на термина „вероятни“. Не е спорно, че постановяването на решението се извършва въз основа на документи. Пред органа са приобщени документи от всички проведени прегледи и лечения във връзка с възникналия в окото на служителя проблем. Съдът намира за неоснователно и твърдението, че не е доказан преглед, извършен от доктор П. през края на декември, 2019г., при който е осъществена и манипулация – изваждане на установеното външно тяло от дясно око. По преписката на НОИ е представена писмена декларация от доктор П., останала необсъдена в жалбата, но е без опровержение на установеното в документа.

Съдът приема, че не е случайно това, че установяването на степента на увреждане, респ. на причинна връзка „трудова злополука“, е предоставена в компетентността на органите на медицинската експертиза. В този смисъл, и при данни, че пълното медицинско досие от прегледи и всички хоспитализации е налично по преписката, подробно описано, а и обсъдено в медицинската експертиза, следва да се приеме, че по медицински критерии и стандарти, от съответни специалисти, е достигнато до извод, че претърпеният инцидент по време на дежурство от 27.12.2019г. и настъпилото по-късно от него квалифицирано увреждане, е възможно да доведе до съответни усложнения, представляващи в процесния случай възприетата диагноза – други уточнени увреждания на ретината, наличие на интраокулярна леща на дясно око и вторична глаукома, както и да възникне по-късно във времето спрямо инцидента. Поради това, не може да се сподели извод за несигурност на медицински установявания, поради употребата на термин „вероятно“. Оборването на такива специални знания става посредством назначаване на медицинска експертиза, каквато не е поискана от жалбоподателя. В този смисъл, съдът намира, че следва да приеме за доказани изводите в медицинската им същност, както по отношение на възможна връзка между механично увреждане от процесния тип и настъпили последици на усложнения като процесните, така и относно отстоянието на това състояние на влошаване във времето.

По отношение на възражението за нарушение на чл. 2 от Наредбата за установяване, разследване, регистриране и отчитане на трудовите злополуки, пострадалият, непосредственият ръководител и свидетелят на злополуката уведомяват незабавно работодателя, който има задължението по ал. 3 да изведе извод относно наличието или не на трудова злополука и съответно да сезира ТП на НОИ при преценка, че такава е налице. В процесния случай съдът намира, че са били налице достатъчно данни за възникнал инцидент по време на дежурството на 27.12.2019г., изразяващ се в нараняване на дясно око на пострадалия по време на извършване на служебна дейност. За това е свидетелствал както самият той, така и

свидетелите Д. А. / писмени обяснения на 19.10.2020г. по преписката на НОИ/ и К. Г. / писмени обяснения по преписката на НОИ от 19.20.2020г./, приложени към досието на НЕЛК. От същите еднозначно се установява, че К., именно при връщане от изпълнение на задачата по гасене на пожара в труднодостъпна местност, е направил оплакване за нараняване на дясно око. Няма данни за образуване на преписка при работодателя. Това следва от липсата на установени към този момент такива последици от инцидента, които да водят до извод за настъпване на трудова злополука. Последиците са се развили и установили от медицинските органи на по-късен етап. Поради това, към момента на установяване на трайно намалената работоспособност, и в срока по смисъла на чл. 2, ал.3 от същата Наредба / не по-късно от година/ , както и към момент, в който лицето вече не е било на работа при същия работодател, той подава декларация пред НОИ за установяване на трудова злополука. Нещо повече, дори да се приеме, че са били налице предпоставките за възникване на трудова злополука и към този момент / което съдът не приема, а и не се твърди в оспореното решение/, то отново декларирането ѝ, след узнаване на прекия ръководител на служителя началник А./, е следвало да бъде сведено до знанието на работодателя, който да извърши преценката по ал.2 на чл.2, каквито данни няма по делото. Следователно, съдът приема, че с оглед хипотезата на чл. 73, ал.1, т.1, предл. 2 от Наредбата за медицинската експертиза, а именно – настъпила неработоспособност по-късно от деня на злополуката, изискването за уведомяване на работодателя не е сред предпоставките за липсата или наличието ѝ.

Следва да бъде отбелязано, че процесното производство няма за предмет установяване на наличието на трудова злополука по чл. 55 от КСО, което е в правомощията на органите на НОИ, а наличието или липсата на причинно-следствена връзка между установен инцидент при и по време на работа и настъпилите впоследствие намалена неработоспособност, преценено по медицински критерии от органите на медицинската експертиза. Този акт ще е предпоставка за възобновяване на спряното производство пред ТП на НОИ Х. за приемане или не на трудова злополука.

Във връзка с резултата от разследването на трудовата злополука, е издадена Заповед № Ц5106-26-5/24/29.11.2020г. на длъжностно лице по чл. 60 от КСО при ТП на НОИ Х. за спиране на производството по квалифициране на декларираната трудова злополука до постановяване на влязло в сила решение на органите на медицинската експертиза. По аргумент от чл. 73, ал. 1, т. 1 от Наредбата за медицинската експертиза

(НМЕ), ТЕЛК и НЕЛК се произнасят по причинната връзка, както при нетравматично увреждане, така и по искане на ТП на НОИ в случаите на увреждане, при което неработоспособността или смъртта е настъпила по - късно от деня на злополуката - въз основа на протокол за разследване на злополуката, по който повод е настоящото производство.

По изложените съображения, съдът намира оспореното решение на НЕЛК за правилно и законосъобразно, поради което жалбата срещу него следва да бъде оставена без уважение.

При този изход на спора, в полза на заинтересованите страни, за които актът е благоприятен – конституираните по делото наследници на Б. К., следва да бъде уважена претенцията за присъждане на сторените разноски в размер на 500 лева за адвокатски хонорар, съгласно пълномощно, приложено към писменото становище на адв. Л./ лл. 205 по делото/.

Воен от горното и на основание чл. 172, ал.2, предл. от АПК и чл. 143 от АПК, съдът

РЕШИ:

ОСТАВЯ БЕЗ УВАЖЕНИЕ жалбата на Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“ против Експертно решение на НЕЛК №1164 от заседание № 116 от 02.07.2021г. на Специализиран състав по нервни, очни и С..

ОСЪЖДА Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“ да заплати в полза на Л. С. К., Д. Б. К. и С. Б. К. сумата от 500 / петстотин/ лева, представляваща договорен и заплатен адвокатски хонорар по делото.

Решението подлежи на оспорване пред ВАС в 14- дневен срок от връчването му на страните.

Преписи от решението да се изпратят на страните.

СЪДИЯ: